

VeBOV-REVUE

kwartaalblad voor spoor-, tram- en bus hobbyisten

met actualiteiten, geschiedenis, techniek en verenigingsnieuws

Vijfde jaargang Nr. 2018-3

Juli - Augustus - September

ISSN 0773 - 0713

Digitale uitgave

P208887

COLOFON

VeBOV-Revue is een uitgave van VeBOV v.z.w. (Vereniging voor Belangstellenden in het Openbaar Vervoer) opgericht in 1976. (bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 9 september 1976) N.N.416.975.878

Verantwoordelijke uitgever **Eddy Cassiers, Voorzitter VeBOV v.z.w.**
Zetel van de vereniging Lambrechtsstraat 43, 2660 Antwerpen
Secretariaat Jan Vandecandelaere, Vredestraat 21, 8750 Wingene
Redactiemedewerkers Eddy Cassiers, Luc Couscheir, Garrit Joos
Vormgeving Eddy Cassiers
Verzending Jan Vandecandelaere

Overname is toegestaan mits bronvermelding.

Reproductie van artikels en illustraties, ongeacht onder welke vorm, kan enkel mits schriftelijke toestemming van de auteur en/of uitgever. Inzenders blijven verantwoordelijk voor de door hen ingezonden artikels.

Reageren kan op het adres van de verantwoordelijke uitgever of per e-mail: info@vebov.be

Algemene informatie over onze vereniging is te vinden op het webadres: www.vebov.be

Voor de toevallige lezer van VeBOV-Revue of deelnemer aan één van onze uitstappen: indien u belangstelling betoont voor VeBOV, volstaat het om uw persoons- en adresgegevens aan ons mee te delen. U kan hiervoor terecht op één van de bovenvermelde adressen. Na betaling van het lidgeld kan u vrijblijvend deelnemen aan door VeBOV ingerichte uitstappen en bijeenkomsten.

Lidgeld 2018: België € 23,00 en andere landen € 27,00.

Bedrag over te maken op rekening van Bpost Bank ten name van VeBOV v.z.w.

Lambrechtsstraat 43, 2660 Antwerpen

IBAN nummer: **BE10 0000 4667 6804** BICcode: **BPOTBEB1**

Inhoud van dit nummer:

Colofon	2
Nieuwe tramlijn 70 in Antwerpen	2
Verenigingsnieuws	3
NMBS reeks 41: IC-trein Antwerpen - Hamont (deel 1)	4
Spoornieuws	6
Spoorlijn 125A heropend voor reizigerstreinen	7
De Metro van Charleroi: werken - een stand van zaken (deel 3)	7

Werkten mee aan dit nummer:

William Boeckx	Stefaan Pittomvils
Eddy Cassiers	Noël Suys
Luc Couscheir	Maxime Vete

Volgende afsluitdatum voor redactionele bijdragen: **15 november 2018**

Kijk ook eens op www.vebov.be of op de facebookpagina Vebov : Vereniging voor Belangstellenden in het Openbaar Vervoer

Scan de QR code hieronder rechts en ga zo rechtsreeks naar onze website.

Antwerpen Tramstad heeft er opnieuw een volledig nieuwe tramlijn bijgekregen! Na een lange incubatieperiode met verscheidene technische proefritten, tientallen scholingsritten voor het personeel en meerdere keren van uitstel voor de opening, werd uiteindelijk op zaterdag 15 september 2018 de nieuwe lijn 70 in gebruik genomen! Het traject is zo'n 2,1 kilometer lang en verbindt de P+R Luchtbal met het MAS op het Eilandje. Tussen P+R Luchtbal aan de Havanastraat en het kruispunt van de Noorderlaan met de Groenendaallaan rijdt lijn 70 samen met lijn 6 en verdubbelt op dit tracé de frequentie. Aan de eindhalte op het Eilandje is er de mogelijkheid om over te stappen op lijn 7.

Foto voorpagina: Al in de vroege ochtend van zaterdag 15 september kwam lijn 70 in dienst voor het publiek. De 7117 had echter de eer om de officiële inhuuldigingstram te zijn, later in de voormiddag. Het is de Antwerpse schepen voor Mobiliteit die persoonlijk het (groene, sic!) lintje doorreed! Op de foto van Maxime Vete was het officiële gezelschap zonet over de beweegbare Londenbrug gereden!

Foto achterpagina bovenaan: Mee van de partij tijdens het weekend van 15 en 16 september was uiteraard de Poldertram! Op een bestelde rit voor de NVBS passeert de 9994 die zaterdag de Noorderlaan in het historisch correcte — maar gerenoveerde — kader van de “blokken van de Luchtbal”!

Foto achterpagina onderaan: Alledag op lijn 70. Op 4 oktober 2018 kruisen de 7059 en de 7052 elkaar aan de halte Groenendaallaan nabij het kruispunt van de Noorderlaan en de Groenendaallaan. De foto's op de achterpagina werden gemaakt door Eddy Cassiers.

VERENIGINGSNIEUWS

Quo vadis VeBOV?

De inleiding van onze rubriek “Verenigingsnieuws” begint stil-aan-eentonig te worden; elk voorwoord lijkt wel een kopie uit het vorige nummer.

We willen niet nogmaals onze klaagzang laten horen (lees hiervoor het “Verenigingsnieuws” in de nummers 2 en 3 van 2018) maar de pijnpunten waarmee VeBOV thans te kampen heeft blijven dezelfde: een geringe deelname aan onze activiteiten, uitstappen en bijeenkomsten.

Het bestuur is zich van deze evolutie meer dan terdege bewust.

“Koken kost geld” maar de vereniging kan en mag niet langer in deficitaire activiteiten blijven investeren. Het is de taak van een goed bestuur om zulke situaties te beperken of in de toekomst te voorkomen.

In 2018 moet dit bestuur vaststellen dat de vereniging een dieptepunt beleeft.

Onze bestuursleden hebben hard hun best gedaan om interessante activiteiten te organiseren, rekening houdend met verscheidene wensen van de leden zelf.

Het spreekt vanzelf dat de geringe interactie vanuit de ledenstructuur het bestuur zorgen baart.

Op de oproepen vanwege dit bestuur aan de leden om hun wensen of grieven kenbaar te maken ontvingen wij slechts een enkele reactie...

Het huidige bestuur kan dan ook niet anders dan zich ernstig beraden over de weg die VeBOV vanaf volgend jaar moet volgen...

Dit thema zal zeer zeker het centrale punt worden op de Algemene Vergadering van 2019.

Tot zolang zal VeBOV nog op de vertrouwde wijze verder blijven werken; immers eind november 2018 en in het voorjaar van 2019 verschijnen nog de nummers 2018-4 en 2019-1 van VeBOV-REVUE.

Een eventuele (mini-)uitstap zullen wij enkel organiseren volgens het systeem van voorintekening om bij voldoende deelnemers de kosten van de organisatie te kunnen dekken.

Momenteel kunnen wij niet anders dan beloven dat wij u, als lid van VeBOV, op de hoogte blijven houden van het reilen en zeilen van **uw** vereniging.

Wij hopen u alvast **massaal** te kunnen verwelkomen op onze bijeenkomsten van de volgende maanden (zie agenda).

Lidgelden 2019

Het einde van het jaar nadert en daarmee ook het einde van het lidmaatschap 2018 van VeBOV.

Wij willen onze leden opdragen om vooralsnog geen lidgeld voor 2019 te willen betalen dan slechts wanneer u hiertoe een oproep van het bestuur ontvangt.

Uitstap naar Luxemburg

Onze geplande herfstuitstap naar het Groothertogdom Luxemburg **kon jammer genoeg niet doorgaan omwille van een te geringe belangstelling vanwege onze leden!** Met nauwelijks 15 ingeschreven deelnemers was het voor VeBOV financieel niet mogelijk om een gezamenlijke touringcar in te leggen. Een alternatief per trein werd nog onderzocht maar hiervoor was de tijdsspanne te kort. Een rit met meerdere privéauto's zou evenzeer een snelle organisatie gevergd hebben en enkel met dien verstande dat minstens drie leden-deelnemers bereid waren om hun voertuig en hun rijkunst ter beschikking te stellen. Ondertussen werden de geïnteresseerde deelnemers persoonlijk op de hoogte gebracht en werd hun het betaalde deelnamegeld terugbetaald.

Maandelijkse bijeenkomsten

Onze maandelijkse bijeenkomsten vinden nog steeds plaats in de Parochielokalen Sint-Michiel, gelegen in de Cuyllitsstraat 22A te 2018 Antwerpen (Zuid). Dit is geen openbaar gebouw, u drukt op de belknop “parochielokalen” en er wordt voor u geopend. De voordrachten beginnen om 19u30 stipt!

In 2018 verwachten wij u graag op de volgende data: 26 oktober, 23 november en **14 december**. **Dit is telkens de vierde vrijdag van de maand behalve in december (verschuiving omwille van Kerstmis naar de derde vrijdag)**. Vult u alvast zo veel mogelijk uw agenda in zodat wij u zeker kunnen verwelkomen. De thema's voor de eerstvolgende vrijdagavonden zien er als volgt uit:

26 oktober 2018: Luk Embrechts brengt een heerlijk overzicht van zijn spoorreis, het voorbije jaar, door Myanmar, een weinig gekend land met een interessante spoorinfrastructuur.

23 november 2018: Erik Heylen neemt ons mee op een rondreis door Duitsland met foto's uit Düsseldorf (met zijn U-Bahn) en Freiburg (met zijn tramnetwerk). Wees dus zeker op post!

14 december 2018: William Boeckx reisde door Kroatië en bezocht er de tramsteden Osijek en Zagreb. Een fotoreportage kon u al vinden in VR 2018-2 en een tweede aflevering zal verschijnen in 2018-4 van VR.

Agenda

Onze zustervereniging MOBOV nodigt de leden van VeBOV graag uit op haar jaarlijkse etentje!

Op **zaterdag 17 november 2018** mogen onze leden en hun partners mee aan de feesttafel en dit al vanaf 18u30 in de benedenzaal in de Cuyllitsstraat 22A!

Het concept is hetzelfde als dit van de vorige keer: aperitief, soep, verschillende koude voorgerechten en warme hoofdgerechten met bijlagen en een dessert met koffie als afsluiter!

Inschrijven gebeurt automatisch na betaling van €30,- per persoon op rekening BE37 7330 0637 2728 van MOBOV en dit graag voor 3 november aanstaande.

Dranken worden apart aangerekend aan de normale clubprijzen en tijdens deze avond wordt er eveneens een tombola met mooie prijzen gehouden!

NMBS reeks 41:

IC-trein Antwerpen – Hamont

Het vorderen van de elektrificatiewerken op deze lijn en haar aftakking naar Hasselt en Mol vormde de aanleiding om een kort fotografisch overzicht te geven van de huidige inzet van de dieselstellen reeks 41 op deze trajecten.

Het eerste artikel handelt over de IC-verbinding tussen Antwerpen-Centraal en Hamont; in een tweede artikel zal de verbinding Hasselt – Mol aan bod komen.

Foto bovenaan:

De IC-trein naar Hasselt en Hamont vertrekt op 10 januari 2018 naar Hasselt (stellen 4133 en 4124) en Hamont (stel 4192) vanaf spoor 5. Na de ombouw van Antwerpen-Centraal vertrekken deze treinen bijna altijd van de sporen 5 en 6 (d.w.z. de beide kopsporen aan de kant Zoo).

Het huidige (en derde) stationsgebouw werd opgericht tussen 1899 en 1905 als kopstation. In 1975 kreeg het gebouw de status van beschermd monument. De restauratie begon op 24 maart 1986 en duurde tot kort voor de grote ombouw die begon in 1996. Hierbij werd er onder het bestaande gebouw een noord-zuidverbinding aangelegd. Die spoortunnel werd, tegelijk met het niveau -2, op 23 maart 2007 geopend, gevolgd door het niveau -1 op 6 december 2007.

Foto midden:

De IC-trein uit Hasselt en Hamont naar Antwerpen-Centraal verlaat op 26 maart 2018 het station van Berchem vanaf spoor 8. De motorstellen 4189 (uit Hamont) en 4133 (uit Hasselt) zijn van dienst. De treinen naar Hasselt en Hamont maken meestal gebruik van spoor 5. Het stationsgebouw van Antwerpen-Berchem is ondertussen reeds 50 jaar oud...

Foto onder:

De IC-trein uit Hamont en Hasselt naar Antwerpen-Centraal verlaat op 25 mei 2018 het station Lier vanaf spoor 2 en is samengesteld uit de motorstellen 4127 (Hamont) en 4119 (Hasselt). In normale omstandigheden gebruiken de treinen naar Hasselt – Hamont spoor 3 (soms ook 4 of 5) en die uit de tegenrichting spoor 2 (soms ook 3 of 4).

Het neoclassicistische station werd al in 1861 gebouwd en is sinds 1995 een beschermd monument.

Foto bovenaan:

De IC-trein uit Hamont (4129) en Hasselt (4130) komt op 18 mei 2018 aan in Herentals op spoor 1; de treinen in de tegenrichting komen aan op spoor 2. Het huidige moderne stationsgebouw werd gebouwd in het begin van de jaren tachtig van de twintigste eeuw.

Foto midden:

De IC-trein uit Hamont (4108) en Hasselt (4178) arriveert op 13 juni 2018 in Olen op spoor 1 ter hoogte van het voormalige stationsgebouw; de foto werd genomen vanaf perron 2, dat zich aan de andere kant van de overweg bevindt. Het station werd opgericht in 1878 en doet thans dienst als bier- en jenevermuseum.

Foto onderaan:

Kruising van motorstellen 4173 (naar Antwerpen-Centraal) op spoor 1 en 4133 (naar Hasselt) op spoor 2 op 27 april 2012. Het station van Geel werd reeds gebouwd in 1880.

De tekst en de foto's op deze beide bladzijden zijn van de hand van Stefaan Pittomvils.

(artikel wordt vervolgd).

Spoornieuws

Exploitatie

Lijn 37

Op 3 september 2018 werd op de lijn Liège – Verviers – Duitse grens de stopplaats Chaudfontaine heropend. Het oude station Chaudfontaine werd gesloten in 1984 met de invoering van het bekende IC-IR plan en is ondertussen een privégebouw. Vlakbij ligt de bottelfabriek van het bekende Chaudfontaine-water. Aan de overzijde van het stationsgebouw liggen enkele tennisterreinen.

Zowel tijdens de week als tijdens het weekend stoppen er de L-treinen Liège-Verviers. Op weekdays wordt de dienst aangevuld met enkele P-treinen.

Lijn 125A

Sinds 10 juni 2018 is er opnieuw reizigersverkeer op de 14 km lange lijn tussen Liège en Flémalle-Haute. In de Luikse randgemeenten Seraing en Ougrée werden opnieuw perrons aangelegd. Er rijdt nu alle dagen een L-trein van Liers (op lijn 34) via Liège-Guillemins naar Flémalle-Haute. Op werkdagen rijden er bijkomend een paar P-treinen vanuit en naar Waremme.

Tot de reizigersdienst in 1976 werd afgeschaft reden op deze lijn treinen in trek-duwformatie samengesteld uit een reeks 60 of 62 en M1-rijtuigen.

In 1984 werd de lijn ten behoeve van de toen nog zeer belangrijke goederendienst geëlektrificeerd om de vorming van Kinkempois met elektrische locomotieven te kunnen bedienen. Tijdens de zomermaanden passeerden hier bovendien de legendarische autoslaaptreinen uit 's Hertogenbosch en Bressoux richting Zuid-Frankrijk.

Lijn 162

Op deze lijn reden er vanwege de herelektrificatiewerken (d.w.z. de omschakeling naar 25000 V wisselspanning) van 14 juli tot 16 september geen reizigerstreinen meer tussen Arlon en Luxembourg. Er werd een buspendeldienst ingelegd. Meerdere bekende pachters zoals Sales-Lentz stelden hun touringcar-lijnwagens ter beschikking. Sinds 16 september zou er dan opnieuw treinverkeer mogelijk zijn maar dan op 25000 V. Hierdoor zal de NMBS dan eindelijk de Desiro's reeks 08.5 ten volle kunnen inzetten. Later zouden ook rechtstreekse dubbeldektreinen vanuit Brussel worden ingelegd.

Twée nieuwe IC-verbindingen

Met ingang van de nieuwe dienstregeling in december zouden er dagelijks twee nieuwe IC's rijden op de "internationale" trajecten vanuit Wallonië naar Frankrijk. Als materieel zouden de stellen AM96 worden ingezet. Een eerste verbinding is deze tussen Namur (via Charleroi-Sud) en de grensovergang Jeumont, naar Maubeuge in Frankrijk, over een afstand van 77 kilometer, waarvan 9 kilometer op het Franse net.

De tweede nieuwe Intercity-verbinding is die tussen Mons en Aulnoye over een afstand van 30 kilometer.

Zowel in Maubeuge als in Aulnoye zou er dan aansluiting op Franse binnenlandse sneltreinen naar of van Paris-Nord moeten zijn.

Rollend materieel

Desiro

Naar verluidt zouden er tijdens de voorbije hete zomer van 2018 met sommige van deze treinstellen hier en daar technische problemen geweest zijn. Hier moet onmiddellijk worden aan toegevoegd dat bij zulke extreme temperaturen, zoals tijdens een hittegolf, zeer veel elektronische apparatuur, en dus niet enkel bij treinstellen, amper nog optimaal functioneert.

Motorstel 08178 kreeg een "Smurfenoutfit" ter gelegenheid van de 60^e verjaardag van deze blauwe stripfiguurtjes. Tot eind januari 2019 loopt er in Paleis 4 van de Heizel een tentoonstelling over "Het Smurfenavontuur".

Treinstel 08174 kreeg dan weer een gele "Lego-outfit" aangekomen! Dit treinstel werft voor de gelijknamige tentoonstelling in TrainWorld, die eveneens nog loopt tot en met 31 januari 2019.

Reeks 21

Het lukte onze NMBS om opnieuw 6 locomotieven van deze reeks te verkopen en ditmaal aan een privé-operator uit Polen.

I6C

De 12 nog resterende rijtuigen van de oorspronkelijk 15 stuks tellende reeks zijtuigen uit 1976 worden op het einde van dit jaar buiten dienst gesteld.

Een vaste inzetreeks hebben zij al lang niet meer en ze werden de laatste jaren enkel nog sporadisch gebruikt voor charters of extra treinen of verhuurd aan andere operatoren. In mei 2018 reden de ligrijtuigen nog in een bedevaarttrein uit Hamburg naar Lourdes en in september volgde er nog een extra trein richting Rome.

Door de langdurige stilstanden vertonen de 42 jaar oude rijtuigen meer pannes door het ongebruik dan door het werkelijke gebruik. Oorspronkelijk werden ze ingezet in de autoslaaptreinen en internationale nachttreinen maar die zijn inmiddels allemaal ter ziele gegaan.

Speciale trein

Van 2 tot 10 juli reed er een speciale trein vanuit Gent en Brussel naar Zamardi aan het Hongaarse Balatonmeer, ter gelegenheid van het daar gehouden "Balaton Sound Festival". De trein was samengesteld uit 15 gecharterde Duitse ligrijtuigen. De reisweg in België ging over Aarschot, Hasselt, Tongeren en Montzen.

Goederenverkeer

Dit jaar vertrokken er liefst 19 treinen met Amerikaans militair materieel vanuit de Waaslandhaven richting Polen. Aan de trein was telkens een begeleidingsrijtuig van DB Cargo toegevoegd. Dit buitengewoon vervoer overschreed het normale vrijruimteprofiel en gebeurde dan ook 's nachts (hierdoor kon de vijand misleid worden). Vanuit de Waaslandhaven ging het via de Antigoontunnel en lijn 10 over Antwerpen-Noord, Lier, Mol, Hasselt en Montzen naar Aachen-West, waar een Duitse operator de tractie overnam.

Nieuws van rond de sporen

Spoorlijn 125A heropend voor reizigerstreinen

Sinds zondag 10 juni 2018 rijden er terug reizigerstreinen tussen Liège-Guillemins en Flémalle-Haute over spoorlijn 125A. Hierdoor ontstond een nieuwe verbinding tussen Liers en Flémalle-Haute. De dienstregeling voor dit traject voorziet dagelijks, tussen 6 en 20 uur, een trein per uur in iedere richting. De stopplaatsen van Ougrée en Seraing werden eveneens heropend. Dit alles kadert in de uitbouw van het toekomstige REL-netwerk (Réseau Express Liégeois).

De “Chemin de Fer de Namur à Liège” opende op 15 april 1851 het eerste deel van de toekomstige lijn 125A tussen Flémalle en Ougrée. De treinen konden vanaf 20 juni 1851 doorrijden tot Angleur of Longdoz. De uitbating van deze spoorlijn werd per 1 januari 1855 overgenomen door de “Compagnie du Nord-Belge”. Het kopstation Liège-Longdoz werd de eindhalte voor de Nord-Belge. Deze maatschappij bleef verantwoordelijk voor de exploitatie van lijn 125A, tot ze uiteindelijk op 10 mei 1940 (de dag van de Duitse inval in België) overgenomen werd door de NMBS. De treinen bleven nog tot 1960 doorrijden tot Liège-Longdoz. Daarna werden alle treinen omgeleid naar Liège-Guillemins. De reizigersdienst op lijn 125A werd in 1976 opgeheven.

De foto bovenaan toont ons de nieuwe spoorhalte van Ougrée terwijl op de middelste afbeelding de recent heropende stopplaats van Seraing te zien is. Let vooral op het industriële decor rond de beide sites.

William Boeckx was ter plaatse op 29 juli 2018.

De Metro van Charleroi: werken – een stand van zaken (deel 3).

De werken in Anderlues kabbelen rustig verder. De werken in de Rue Paul Janson zijn quasi volledig rond. De rijdraad werd tot voorbij de halte, gelegen voor het lokale OCMW, aangebracht. De halte zelf moet nog afgewerkt worden.

In de Rue de la Station (tussen de stelplaats en het kruispunt met de Rue Saint-Jean) werden de oude sporen reeds uitgebroken en de nieuwe bovenleidingsmasten geplaatst. Half augustus was men volop bezig met het leggen van de nutsleidingen. Tegen dit jaareinde zouden de werken moeten beëindigd zijn.

De foto toont de werf in de Rue de la Station op 15 augustus 2018. William Boeckx was ook hier de fotograaf ter plekke.

